

DiO medlemsmøte 24. januar 2024

Agenda

Tid:	Tema:	Ved:
10:00	Velkommen	Bjørn A. Gravrok/ daglig leder i DiO
10:02	Medlemsmøte Info fra DiO <ul style="list-style-type: none">- Bemanning og organisering av DiO- Årsrapportering- Driftsdata digitalt, Mapgraph- Prøveplaner 2024- Akkreditering – interne revisjoner på anleggene- Digital anleggsperm akkreditering- Søknad om støtte til kompetanseheving for nitrogenfjerning (=Fellesprosjekt 2024)- Utdanningstilbud VA, ref. DA-seminar- Evt. highlights fra DA-seminar- Årsmøte og fagtreff 23.-24. april.-- Ordet fritt / eventuelt	Bjørn A. Gravrok / Eldri B. Kolden / medlemmene
10:45	Statsforvalteren Innlandet Økt fokus på mindre avlopsanlegg der kommunen er forurensningsmyndighet. (kap. 12 og 13-anlegg)	Linn Chr. Rueslåtten m.fl/ Statsforvalteren Innlandet
11:45 – 12:30	LUNSJ	
12:35	Presentasjon prosessen fram mot utslipps-søknad for Nedrefoss renseanlegg	Hans Kr. Syversen, Øystre Slidre kommune.
13:15	Driftskontrollsystemer VA - innsamling og bruk av driftsdata. <ul style="list-style-type: none">- Målinger mhp. lekkasjesøking og deteksjon av fremmedvann- Kvalitetssikring av data	Ing. Paul Jørgensen v/Magne Skarsbakk
13:59	Avslutning	

Info fra DiO

Bemanning og organisering av DiO

- Oppdragsleder og faglig leder Eldri Bjørnstad Kolden
- Daglig leder (formell rolle): Bjørn Arild Gravrok
- Driftsteknikere:
 - Odd-Harald Biribakken Strand
 - Mari Østvold / Eldri B. Kolden
- Trekker på øvrige ressurser i Norconsult ved spesielle problemstillinger/behov
 - Videregående renseprosess avløp og slam
 - Vannforsyning
 - Elektro/automasjon
 - Regelverk
 - Anskaffelser

Utførelse av DiO

- Bemanning akkreditering
 - Eldri Bjørnstad Kolden - kvalitetsleder
 - Odd-Harald B. Strand - teknisk leder
 - Mari Østvold- teknisk leder
 - Bjørn A. Gravrok - kvalitetssikrer og intern revisor

Årsrapporter for 2023

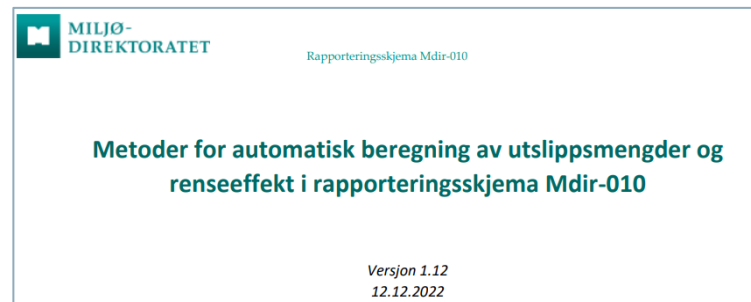
- DiO skriver årsrapporter fra midten av januar etter at driftsdata og analysedata er på plass.
- **Prosjekt dataflyt!**
 - Driftsdata for avløpsrensanleggene er gjennom 2023 lagt direkte inn i Mapgraph av mange anlegg 😊!
 - Dette har vært en stor forbedring og gjør at vi kommer bedre ut fra start med årsrapportene.
 - Men data som legges inn må være korrekte og fullstendige
 - Uvanlige verdier kommenteres, og fyll ut med verdi – 0 – dersom dette er tilfelle, for å unngå tvil.
- Målsetting er at årsrapporter for ca 80 renseanlegg skal være ferdig noe før påske

Årsrapportering 2023 i ALTINN

- ALTINN åpner for rapportering 1. februar. Gjelder §13 og §14 anlegg: <https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>
- Frist for rapportering er 1. mars.
- DiO gir beskjed når data i Mapgraph-basen er klar for hver enkelt kommune. (.json fila med analysedata skal lastes opp)
- Kommunene henter .json-fila fra MapGraph <https://www.mapgraph.com/>
- Brukernavn(epost) og passord (kontakt DiO/Odd-Harald)
- Årsrapporter for §14 anlegg – DiO sender årsrapporter fortløpende direkte til Statsforvalteren sammen med oversendelsen til kommunen. Dvs. ikke nødvendig å laste opp årsrapporten i Altinn.

Årsrapportering 2023 i ALTINN – detaljer

- Rapporteringsskjema beregner årlig utslipp ut fra opplysningene som legges inn, beregningsmetoder er angitt [her](#):

- Pass på at innløp/tilført vannmengde ikke inneholder overløpsmengder. Innløp skal kun være vannmengde som blir renset
- Det må vurderes i forhold til hvor mengdemåleren sitter. Hvis mengdemålingen baseres på innløp må det tas hensyn til evt. overløp i renseanlegget etter innløp. Hvis mengdemålingen er på utløp kan det antas at den er upåvirket av evt. overløp.
- Nytt av året – rapportere temperatur på avløpsvannet (snitt pr. mnd, ikke obligatorisk)
- Gebyr kr 3900,- for kap. 14 anlegg til Statsforvalteren

Årsrapportering 2023 i ALTINN – forts.

- Nye utslippstillatelser pkt. 11.2 Årlige vurderinger av driftsforhold:

Følgende tema skal inngå i vurderingene:

- Hvordan gjennomførte oppgraderinger siste kalenderår og planlagte endringer av avløpsnett bidrar til å etterkomme kravene i tillatelsen og delmål i kommunens temaplan/hovedplan avløp med tilhørende handlingsplaner
 - Hvordan avløpsnett fungerer, inkl. virkningsgrad for nettet totalt, driftstid og mengder avlastet for overløp og beregning av innlekking og utlekking.
 - Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvann, herunder forventet og registrert effekt av tiltakene, inkludert større separeringstiltak
 - Hvordan renseanleggene fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing og driftsstabilitet beskrives.
 - Evt. overskridelser av tillatelsen skal kommenteres særskilt ift. vilkår 3.2.3 og 3.2.4 med forslag til korrigerende tiltak.
 - Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking jf. hensikt med overvåkingen beskrevet i vilkår pkt. 7.1 og 7.2
 - Resultater fra målinger av tungmetaller og organiske miljøgifter i innløp og rensset avløpsvann. Nytt/opdatert måleprogram skal legges ved til orientering.
 - Status for risikovurderinger og oppfølging
- DiO har ikke tilstrekkelig oversikt på ledningsnett delen m.m. av dette. Spørsmål ang. renseanleggene er i hovedsak besvart i årsrapportene. Inntil videre må kommunene selv besvare disse punktene.

Driftsbesøk på vannverk

- Oppsummering – etter 2023:
 - En kommune (ett vannverk) vurdert i 2023
 - Vannverksbesøk tilbys som en tilleggstjeneste innenfor ekstrapotten. Bestilles innen 1. april 2024 for gjennomføring sommer/høst. Begrenset kapasitet og «førstemann til mølla».

Analyser av drikkevann og avløpsvann/slam - prøveplaner

- Drikkevann – SGS Analytics, Hamar
- Avløpsvann og slam – Eurofins Environment Testing, Moss
 - Avtaler inngått med hver enkelt kommune
- Mjøslab – egne avtaler

- Antall vann: 11 kommuner, antall avløp: 17 kommuner
- Avtalenes varighet: 2022-2024 +1 +1 år (2026)

- Årlige prøveplaner for avløpsrenseanlegg
 - En del arbeid med å få dette på plass...men har gått noe bedre enn i fjor.

Akkreditert prøvetaking

- Avvik fra høstens bedømming – gjenstår å behandle avvik ang. prøvetaking infiltrasjonsanlegg
- Interne revisjoner vil bli gjennomført på 27 renseanlegg i vinter/vår.
 - Mengdemålerne skal kontrolleres
- Odd-Harald, Mari og Eldri gjennomfører disse
- Sett av tiden, sjekk dokumentasjon/anleggspermen i forkant. Besøkene bookes god tid i forveien.

- NA bedømmingsbesøk kan forventes igjen tidlig høst 2024, (12 mnd. intervall)
- Nye avtaler er sendt til anleggseierne og signerte avtaler er mottatt fra 9 kommuner, mangler 9 (purres nå!)

Fellesprosjekt 2022 - resipientovervåking

- Har hatt bruk for / brukt rapporten?
- Utført resipientovervåking?

Fellesprosjekt 2023 / 2024 – dataflyt

- ✓ Innlegging av driftsdata av anleggene direkte inn i Mapgraph
- Akkreditering: digitale vedleggspermer for alle anlegg - på gang.

- Medlem i arr.komiteen for VA-dagene Innlandet (Tekna) ?

Fellesprosjekt 2024 – kompetanseheving

Nitrogenfjerning

- Orientering om søknaden
 - Norsk Vann kurs Nitrogenfjerning, digitalt (NOK 5500 + timer)
 - Besøk anlegg med nitrogenfjerning (timer og reiseutgifter)
 - Kost-/nytte vurdering for hver enkelt kommune/anlegg (timer)
- Når kan det forventes svar?
- Tilskuddet utbetales i etterkant av gjennomføring, på grunnlag av rapporter og bekreftet regnskap.
 - Kan sette i gang med digitalt kurs i nitrogenfjerning på «egen risiko»

Highlights fra DA-seminar

- Status om nytt avløpsdirektiv
 - Forventes vedtatt i EU 1. halvår 2024
 - Definisjon tettbebyggelse
 - Virkeområde >1000 pe? (sekundærrensing «overalt»)
 - Tertiær-rensing (N) i sårbart område >10 000 pe
 - Kvartær-rensing (legemidler m.m.) > 10 000 – 35 000 pe
 - Energioppfølging og e-revisjon > 10 000 pe
 - Energinøytralitet nasjonalt nivå > 10 000 pe (kjøpe 30-40% fornybar energi)
 - Helhetlige planer for urbant avløpsvann (10' pe ved «behov» / 100' pe), inklusive forurenset overvann
 - Økt krav til prøvetaking både på renseanlegg og overvann
 - Rapportering av utslipp klimagasser (> 10 000 pe)
 - Tidsfrister: 2030-2032-2035?

- Utdanningstilbud VA (www.va-kompetanse.no)
 - Driftsoperatør/3-ukers kurs (digitalt + fysisk): forkurs, transportanlegg og vann er klart. Nesten fulltegnet. Avløpskurs forventes klart ilt våren 2024
 - Lærerkrefter er en utfordring (marit.skjel@norskvann.no)
 - Lærlingplasser – vdg. kjemi/prosess?
- Drikkevannsbasseng.no
- Vannstandard – lanseres 26.2.2024
- Beredskap – øvelser kan tilbys gjennom DiO
- Prosjektforslag Norsk Vann (2025?): «Utviklingen i driftsassistansene –hvordan organisere medlemstilbudet best mulig?»
- Forslag ny gjødselvareforskrift (høring vinteren 2024?) – «må belage oss på at avløpsslam blir mindre etterspurt i landbruket».
- [Forslag](#) i Stortinget om tiltak for lavere gebyrer i VA

Årsmøte og fagtreff 2024

- 23.-24. april i Gjøvik-området
- Program sendes ut i løpet av februar, påmelding i løpet av mars
- Tradisjonelt opplegg på treffet
 - Starter med årsmøte
 - Faglige innlegg fra DiO, anlegg/kommuner og evt. leverandører o.a.
 - Kulturell/sosial del på ettermiddag/kveld
 - Befaring til anlegg på slutten dag 2
- Innspill til tema?

Ordet fritt / tilbakemeldinger

- Ros – hva er bra?
 - .
 - ..
- Ris – hva kunne vært bedre?
 - .
 - ..
- Andre kommentarer
 - .
 - ..